

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPI LAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ד"ר א. מרטון

6 OLDAL (értékelt adóval) 3.-SEKEL TEL-AVIV, 1981 MÁJUS 18., HETFO 9986. sz.

Szaudia támogatásáról biztosítja Szíriát

A tegnapi minisztertanács határidő nélküli felhatalmazást adott Chábibnak — Begin: „Izrael mindent megtesz a háború megakadályozására...”

Riad (UPI, Reuter). — Szaudia tegnap hivatalos közlemény formájában biztosította Szíriát teljes és feltétel nélküli támogatásáról, a közlemény azonban „Libanonba vezényelt szíriai hadsereget” és nem „arabközi védelmi erőt” emleget, amiből politikai hirmagyarázók azt a következtetést vonják le, hogy Szaudia nem ismeri el a Libanonban lévő szíriai csapatok arabközi státuszát.

Ugyanakkor Jeruzsálemben a minisztertanács úgy határozott, hogy határidő nélküli felhatalmazást ad Philip Chábib amerikai diplomatának a közvetítői erőfeszítések folytatására. A minisztertanács befejeztével Menáchem Begin miniszterelnök az új sajtókonferencián kijelentette, hogy Izrael nem kívánja a háborút és minden tőle telhetőt megtesz annak megakadályozására.

A szauidai külügyminisztérium közleménye hangsúlyozza,

UJ VIZFORRÁS A NEGEVBEN

A Mekorot cég szóvivőjének közlése szerint a negevi Ir Ovot közelében lévő Ejin-Ofárim-5 nevű furásnál nagymennyiségű és jómínőségű vizet találtak. A szóvivő hangoztatta, hogy igen sok jóval kecsesítő, sikeres furásról van szó, amely biztosítja Ir Ovot, az Idán nevű új település és más helyek vízellátását. A furást 900 méter mélységben végezték és a víz klórtartalma nem haladja meg a 700 milligrammot literenként. Az új kut a jelen stádiumban óránként 300 köbméter vizet szolgáltat.

Egy kérdésre válaszolva, a szóvivő a legkategorikusabban cáfolta azokat, a sajtóban is szövegelt híreket, amelyek szerint az új forrás vize csodás, gyógyító hatása.

megoldhatóvá válna a rakéták ügyében kitört válság.

Mint emlékeztet, Szaudia és három más arab olajhercegség nemrégiben leállította a szíriai hadseregnek fizetett havi „apanaszt”, melynek összege 3 millió dollár körül mozog. Nem hozták nyilvánosságra ennek az intézkedésnek az okát.

hogy Szaudia „teljes mértékben támogatni fogja” a szíriai erőket, ha katonai összehúzásra kerülne sor Izráellel a szovjet gyártmányú szíriai rakéták libanoni elhelyezése nyomán. A kom müniké ugyanakkor a libanoni kormányt is teljes támogatásáról biztosítja a cionisták terjesztéséről és megszállási terveivel szemben.

A közlemény publikálását megelőzően, az éjszakai órákban telefonbeszélgetés folyt le Szau el-Fejszál szauidai külügyminiszter és szíriai kollégája, Abdel Chálim Chádám között. Politikai megfigyelők feltételezése szerint a beszélgetés folyamán némi közeledés állt be a két állam álláspontjában, és jelentős rész keletkezett Szíria immár másfél éve tartó arabközi elszigeteltségének falán. A megfigyelők rámutatnak arra is, hogy a közleményt akkor bocsátották ki, amikor Philip Chábib éppen Riadban tárgyal a szauidai államvezetőség tagjaival.

A riadi rádió által közzétett hivatalos nyilatkozat azt is leszögezi, hogy „Szauidát nagymértékben aggasztja a libanoni helyzet, amely súlyosan veszélyezteti a világbékét”.

Arab hirmagyarázók szerint Chábib arra próbálta rábeszélni a szauidaiakat, hogy folytassák a Libanonban állomásozó szíriai haderő anagvi támogatását, azaz a feltétellel, hogy Szíria járuljon hozzá valamilyen kompromisszumhoz, amelynek révén

A „zöld vonalon” túl fekvő Ariél településen múlt szombaton megtartott nagyszabású Likud-gyűlés nyomán tegnap magánvádlói eljárást indítottak a tel-avivi bíróságon Menáchem Begin miniszterelnök, Jicchák Sámir külügyminiszter, Ariél Saron földművelésügyi miniszter, a Likud Kneszet-frakciója, a Chéru-párt, Chájim Korfu képviselő, a koalíció elnöke, Eli Landau, a földművelésügyi miniszter „jobbkeze” és Adi Hálperin, a gyűlés tényleges megszervezője ellen.

A magánvádlói periratot Zeév Treinin ügyvéd nyújtotta be Jehuda Chásáj képviselő, a Központi Választási Bizottság tagja nevében.

A perirat szerint a vádlottak megszegték a Központi Választási Bizottság elnökének jogerős tiltó utasítását, amelynek értelmében nem szabad művészi programmal egybekötött választási gyűlést rendezni Ariélben. A per Chájim Sapira bíró, a tel-avivi járásbíróság vezető bírása előtt tárgyalják a közeli hetekben.

A periratban az áll, hogy május 6-án hirdetések jelentek meg a napilapokban az Ariélben tervezett népgyűlés tárgyában. A

A Gyáriparosok Szövetsége is bírálja a kormány intézkedéseit

„A pénzügyi kormányzat ipari üzemek fennállását veszélyezteti” — Jeruchám Mesel: „Aridornak távoznia kell!”

A szinte megdőbentető, 10,7 százalékos index-emelkedés súlyos kárt okozott az exportnak. A Gyáriparosok Szövetsége által megéjtett vizsgálatok alapján megállapítást nyert, hogy nem lehet beérni a sekel 15 százalékos leértékelésével, mert az infláció útjében túlságosan gyors. Ugyanakkor az európai pénzgazdálkodás folyamán a lassabb emelkedése érdemesebbé teszi a behozatalt, s az importált áru egyre jobban kiszorítja a belföldi piacra a hazai gyártmányt. A Gyáriparosok Szövetsége tegnapi nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy a pénzügyi kormányzat határozatai igen súlyos, talán helyrehozhatatlan kárt okoznak az iparnak.

Az utóbbi időben számos gyár tulajdonos követelte a szövetség től, hogy az magyarázza meg félreérthetetlen módon a kormányt, hogy az állítólagos infláció-ellenes lépések nemcsak, hogy célt tévesztettek, de az áprilisi index-emelkedés világosan illusztrálja, hogy veszélyeztetik az ipar pusztá létét. Ilyen körülmények között, amikor a bankok az infláció következtében még jobban emelni akarják a kamatlábat, a belföldi piac pedig el

gyáriparosok körében. A Gyáriparosok Szövetségének gazdasági szakértői hangsúlyozták, hogy Izraelben a benzin ára literenként 65 cent, Franciaországban, Dániában, Belgiumban és Olaszországban 82 centet kell fizetni érte. Az üzemanyag árának csökkenése pazarlást és felesleges költségeket idéz elő — devizában. Ezért a gyáriparosok követelik a kormánytól, hogy csak az ipar számára csökkentse az üzemanyag árát, mert csak ilyen módon lehet biztosítani az izraeli ipar versenyképességét a külföldi áruval szemben — vélik a gyáriparosok.

Jeruchám Mesel, a Hisztdrut főtájkára, az árnindex emelkedésével kapcsolatban azt mondta, hogy a pénzügyminiszter büveszmutatványai ellenére mutatózó 10,7 százalékos indexemelkedés, és az új „gazdasági talpraállító politika”, amelyet Aridor vezetett be működésének három hónapja alatt, teljes mértékben kudarcot vallott. „Az inflációs irányzat ilyen mérvű vágatása, a munkanélküliség állandó fokozódása mellett, igen súlyos aggodalmat kelt a Hisztdrut körében. Joram Aridor-nak azonnal le kell vonnia a konzekvenciákat és távoznia kell, mert nem sikerült mesterségesen lenyomni az árnindexet” — mondotta a Hisztdrut főtájkára.

Birósági eljárás

Begin, Saron és Sámir ellen

Jehuda Chásáj képviselő magánvádlói eljárást indított a három miniszter ellen az árieli választási gyűlés ügyében

A szervezők nem nyújtottak be fellebbezést a végzés ellen és így az jogerőssé vált, viszont megszegtek azt és művészeket vonultattak fel.

A panaszos hangsúlyozza, hogy a Likud kincstári pénzt használt fel párteciókra. A panaszos másik jogi érvelése, hogy a szervezők között lévő Kneszet-képviselők nem képviselői minőségükben cselekedtek, hanem az új Kneszet választási propagandája keretében, amelynek még nem is tagjai.

A perirat szerint azt azért nyújtották be a bírósághoz, mert a Központi Választási Bizottság elnöke nem tett panaszt a kormány jogtanácsosánál ez ügyben.

Aláírták az 5 százalékos béremelési megállapodást

Jisráél Készár, a Hisztdrut szakszervezeti osztályának elnöke és helyettese, Rechávja Ofek, tegnap a Hisztdrut nevében aláírták a megállapodást az állami és köz-munkaadókkal, az áprilisi 1-től járó 5 százalékos általános béremelését illetően, amely természetesen teljesen független a mindnkori drágasági pótléktól. Ennek megfelelően, az ország valamennyi dolgozója e hó végén kétszer 5 százalékos bérpótlékot kap, április és május hónapokra.

A pótlékot a bér fokozatos elértéktelenedése feletti kárpótlásként fizetik. Az 5 százalékos természetesen az áprilisi bére számítását, amely magában foglalja a 19.3 százalékos drágasági pótlékot.

A köz-munkaadók nevében az állam, a helyhatósági szervek csúcsszervezete, a három nagyváros, a Szochnut, a Keren Házszod, a Keren Kájjetmet és a főiskolák megbízottai írták alá.

A megállapodás értelmében minden alkalommal amikor megállapodást írnak alá bármilyen címen folyósított bérpótlék ügyében a Hisztdrut és a magánmunkaadók képviselői között, a megállapodás automatikusan az

állami és köz-munkaadókat is kötelezni fogja.

Az alacsony keresetű alkalmazottak kártalanítása érdekében úgy határoztak, hogy az 5 százalékos pótlék összege minimálisan 170 sekel, abban az esetben is, ha a fizetés 5 százaléka ennél az összegnél kevesebbet tesz ki.

PORTYÁRA INDUL A HARIMA

A Habima nemzeti színház ma, hétfőn néhány hetes turnéra indul az Egyesült Államokba, Kanadába és Svájcba. A Habima részt vesz a Torontóban, Baltimoreban és Zürichben megrendezésre kerülő nemzetközi fesztiválokban, amelyekben Sái Ágnon „Egyszerű történet” (Szinur pásut) című művét adja elő.

MUNKAVISZÁLY A RÁDIÓNÁL

A Hisztdrut azzal vádolja a Rádióhatóság igazgatóságát, hogy figyelmen kívül hagyta a paritásos bizottság határozatát a technikusok követelése ügyében és ez okozza a „szankciók” folytatódását.

„LEHETŐLEG ZSIDÓ KÁNTOR KERESTETIK...”

Az Associated Press híriügynökség jelentése szerint az egyik nagy európai napilapban nemrégiben hirdetés jelent meg, amelynek feladója, egy amerikai-zsidó egyház község, állandó alkalmazásrá kántort keres.

A hirdetés feltételei szerint a kántornak kellemes hangnak, jómelegelésűnek és jómodorúnak, rokonszenvesnek, legfeljebb középkorúnak, és... lehetőleg zsidónak kell lennie.

A sajtójelentés arról számol be, hogy az amerikai kontinensen az utóbbi időben erő sődő kántor-hiány érezhető...

Megszűnt a társvalás a tanítókkal

A jelek szerint zsákutcába jutottak a bértárgyalások a tanítókkal, és így a legrövidebb időn belül ismét tanítószertrájkót kell tartani. Tegnap négy órán át tárgyalta keredménytelenül a kormány és tanítók képviselői, majd megszakították a tárgyalásokat anélkül, hogy új időpontot tűztek volna ki.

Ez megelőzően, a tanítók elvetették a kormány képviselőinek azt a javaslatát, hogy 14 százalékos béremelés ellenében dolgozzanak több heti munkórát.

IDŐJÁRÁS

A meteorológiai intézet jelentése szerint ma reggel hűvösebb légréteg tódul be az országba nyugati irányból és így először a tengerparti sávban, később pedig az ország más részeiben is nyhul a hőség. Várható hőmérséklet: Jeruzsálem, Csfát 17—23, Tel Aviv, Haifa 20—22, Afula 18—26, Tibériás, Ludd 19—26, Beér Séva 21—28, Eilat 23—31 fok.

GÁRDOS ZSUZSA vezetése alatt, MEGHIVJA ÖNÖKET

3 HETES VAKÁCIÓRA MAGYARORSZÁGON

elfogadható áron, amelyekben bennefoglalják: repülés, szállodák,

autóbérlés

- * Indulási időpontok: július 12, augusztus 12 és további dátumok.
- * VIZUM BIZTOSITVA.
- * Részletek és feliratkozás: „CENTERTOURS”, T.A., Dizengoff Center, a passzázsban, a Hámásbir mellett, telefon 280245/6/7.
- * Beszélünk magyarul.

**A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MUSORA**

ALLENBY: A producerek
BEN JEHUDA: Én, a feleségem
és a férje
CAFON: Az amerikai nagybácsi
CINEMA—I.: A három csibész
CINEMA—II.: Az utolsó metrő
CHEN: Csöbörből-vödörbe
DEKEL: A verseny
DRIVE IN: (I) A milliós éró
kutya; (II) Brubaker
ESZTER: Páros házasság
GAT: Egyszerű emberek
GORDON: Kötőtánc
HOD: Nevetséges öklök
LIMOR: Rocky filmszerelése
MOGRABI: Feltételes örökség
ORLI: A bankár
PÁRIZS: A dögkeselyű
PEER: Benjamin, a katonalány
SCHAF: A diuhós bika
STUDIO: A taxisofőr
TCHÉLET: A szénbányász
lánya
TEL AVIV: Az öt hivatásos

**EGY HÓNAP ALATT MÁSODSZOR
Egyiptom leszállította
az Izraelnek szállított kőolaj árát**

Május 1-e óta 36 dollár hordónként az egyiptomi kőolaj ára — Izrael hasonló árszállítást kér Mexikótól

Egyiptom ezuttal másodszor önszántából csökkentette az Izraelnek szállított kőolaj árát. A legutóbbi árszállítás május 1-én lépett életbe, s ettől kezdve Izrael az eddigi 37,5 dollár helyett csak 36 dollárt fizet egy hordó kőolajért. Az előző árszállításra egy hónappal ezelőtt került sor és április 1-től kezdve az előző 40,5 dollár helyett hordónként 37,5 dollárt fizettünk. Ezt közölte a hét végén Jicchák Modái energiaügyi miniszter a Tel Avivban megtartott sajtófogadáson.

Modái hangsúlyozta, hogy Izrael talán a legnagyobb — esetleg legfontosabb vásárlója az egyiptomi kőolajnak. Kairó lépése értetelős elédgettséget keltett Izraelben. „Örülünk, hogy helyénvalónak találták az újabb árszállítást” — hangsúlyozta Modái.

Ezután bejelentette az energiaügyi miniszter, hogy az angol nemzeti vállalattal aláírt szenszállítási egyezmény néhány évre biztosítja az izraeli áramfejlesztő telepek üzemanyag szükségletét. Ez zel kapcsolatosan kifejtette a miniszter, hogy a közszállítási egyezmény Angliának is fontos, mert a nagyszabású megrendelés nyomán elhalasztják több tizezer angol bányász elbocsátását.

Izrael szenszállítási megállapodásokat. Az elgondolás szerint két év múlva kezd meg teljes kapacitása működését a chederai villanytelep.

Egy kérdésre válaszolva az energiaügyi miniszter bejelentette, hogy Izrael megkereséssel fordul majd a mexikói nemzeti kő-

olajkitermelő társasághoz és kéri, hogy más államokhoz hasonlóan szállítsa le az Izraelbe küldött kőolaj árát.

Kormánykörökben rámutatnak arra, hogy az egyiptomiak által végrehajtott árszállítás nyomán Izrael évi 30 millió dollárt takarít meg, ezért csak ennyit, mert Egyiptom mindössze az izraeli kőolajszükséglet 25 százalékát fedezi.

Az előzetes megállapodással elmentben Jorge Diaz Cirano, a „Pemex” mexikói nemzeti kőolaj vállalat vezérigazgatója váratlanul lemondta az e hétre tervezett izraeli látogatását. Arról volt szó, hogy a Moszkvában időző Cirano magánrepülőgépen Izraelbe jön, de ehelyett hazarepült. Izraelben úgy gondolják, hogy a politikai feszültség miatt nem akart hazánkba jönni.

Itt említjük meg, hogy Mexiko egyike Izrael legfontosabb kőolaj szállítóinak. A közelmultban aláírt hosszulejárati megállapodás szerint Izrael napi 70 ezer hordó, vagyis mintegy évi 2 millió tonna kőolajat vásárol ettől az országtól.

A hónap végén

Megkezdik a tengerek közötti csatorna munkálatait

Az első szakaszban szondát fúrnak a Jáir-hegyen

A jelek szerint már a hónap végén megkezdik a Földközi- és a Holt-tenger közötti csatorna első munkálatait. Első lépésként szondát fúrnak 400 méter mélységre a Holt-tenger partja melletti Jáir-hegyen, amelynek tövében építik fel idővel a hidroelektronikus erőművet, amely végeredményben az egész nagyszabású projektum célja.

A tengerek közötti csatorna építésének kiadásait 780—820 millió dollárra becsülik, de nem a kormány pénzből szándékoznak finanszírozni. Az egyik elgondolás szerint nagyszabású gyűjtő-akció keretében fejlesztési kölcsönkötvényeket árusítanak, remélve, hogy ezen az uton több száz millió dollárt tudnak összehozni. További 100 millió dollár bevételre számítanak az olyan speciális kötvények eladásából, amelyek biztosítják a kötvénytulajdonosok számára, az építkezésben való részvételt. Ebben a keretben eddig 25 millió dollárt hoztak össze.

További tetemes összegre számítanak hitel formájában két olyan nagy külföldi vállalat részéről, amely már részt vett a versenypályázaton és kötelezettséggel vállalt, valamint más kő- és földmunkálatokkal foglalkozik.

Ezenkívül négy nagy zsidó nemzetközi pénzügyi tényező is támogatja a tekintélyes projektum finanszírozását, azzal, hogy társas-

jogot kapnak az áramfejlesztő erőmű tulajdonjogában.

Egyébként a napokban azzal az ötlettel is foglalkoznak, hogy a hazai és külföldi tőzsdéken árusított részvények révén is pénz hajtának fel.

NÉGY ÉV ALATT

Meddig kuszott fel az index és a dollár?

A négy év óta tartó akadályverseny során, a múlt héten esett meg az, ami már régtől fogva várható volt: a dollár átugrta a 10 sekeles — vagy, ha így jobban tetszik, a százfontos — akadályt, s után sem lassított.

Az, hogy a dollár mennyire beférkőzött mindennapi fogalmaink közé, azt a legkiáltóbban az mutatja, hogy mostanában már két kibucunk is dollárban adja meg üdülőinek árát. Nincs gátlás!

A dollár legfrissebb csúcsteljesítménye szükségessé teszi, hogy kis áttekintésben ismerjünk a négy éves folyamatot, és ezt a legfrissebb csúcsot — a négy év, mint tudjuk, a Likud kormányzásával esik egybe.

1977 júniusában, amikor a Begin-kormány uralomra került, a dollár 96 mai agorát, azaz szűk 10 régi fontot ért. Egy évre rá,

1978 júliusában 1,774 sekelre szökött fel, 1979 júniusában pedig — amikor a Likud-kormány kádenciája kellős közepén tartott, 2,525 sekelre, vagyis jó 25 fontra ment fel. 1980 júniusában, amikor a kormány hároméves fennállását „ünnepelte”, az árfolyam már 4,968 sekelnél tartott, ma pedig, a nagy gazdasági fordulat negyedik évfordulójánál elérkeztünk a 10 sekeles kurzushoz.

Most közzéték az áprilisi indexet, ami elég magasra, 10,7

● A chederai rendőrség a hét végén letartóztatta Amosz Mámusz 24 éves szűköt fegyencet, aki szűköt követő 3 hónap óta egy magánlakásban bujkált. Mámuszt egy építési vállalkozó kirablása miatt hosszabb szabadságvesztésre ítélték, de három hónappal ezelőtt sikerült megszöknie és most is csak besugás következtében került kézre.

A lakosok követelése:

Terjesszék ki az izraeli törvényt a Golán-fennsíkra

A goláni települések akcióbizottsága a szombatán megtartott rendkívüli ülésen felszólította a Kneszetet és a pártokat, tegyenek meg mindent az izraeli törvényazonnali kiterjesztésére a Golán-fennsíkra. A települések lakosait ugyanis rendkívül aggasztja mind az, ami Libanonban történik, de mindenképp az Izrael és Szíria közötti feszültség.

A települések képviselőinek a véleménye szerint Izrael köteles úgy a szíreket, mint az egész világ tudomására hozni, hogy Izrael nem hajlandó lemondani a Golánról, amely az ország szerves részét képezi.

Golán mentén húzódó határ térségében tett, valamint a határmögötti ugynevezett második fronton végrehajtott háborús előkészületek a fennsík telepesei szerint nyíltan rámutatnak arra, hogy Izrael képtelen megvédeni az ország északi részét, s az ott élők biztonságát — a Golán birtoklása nélkül.

A goláni települések akcióbizottsága által közzétett hétfői nyilatkozat felszólítja a különféle társadalmi és politikai tömörüléseket, hogy ne használják ki egyéni céljaikra a választási légkört, mert ezzel a politikai és katonai vezetők gyengítését idézik elő, vagyis zavarják őket a helyes és a megfelelő döntésekben.

RÖVID HIREK

● Halálos munkabaleset áldozata lett Husszein al-Szuri, 21 éves Chán Junisz-i munkás, aki Natanján a Gorlici-ádmor utcában épülő ház harmadik emeletéről a kövezetre zuhant és szörnyethalt.

● A hét végén tömegverekedés tört ki Jeruzsálemben, a Siloach-forrás barlangjának bejáratánál, egy chevroni és egy kelet-jeruzsálemi nemzetség tagjai között. A véres összecsapás következtében mindkét nemzetség néhány tagját kórházba vitték, másokat pedig letartóztattak. A vizsaly oka az volt, hogy a chevroniak erőszakkal akarták átvenni a forrásbarlang bejáratát melletti régiség árusítást, mely eddig a kelet-jeruzsálemi nemzetség kizárólagos joga volt.

● A „Konditon” csemegebort előállító mocaí borpince 2 millió sekel követel a tévé Kol-Bo-Tek műsorától, amely ez év januári műsorainak egyikében riportban számolt be a bor készítéséről. A riport a panaszos borpince szerint azt a látszatot keltette, mintha a csemegebort a nagyközönséget megtévesztő hamisítvány volna. A bírósághoz benyújtott védekezésében a tévé és a Kol-Bo-Tek arra hivatkozik, hogy a riport készítése idején a „Konditon” közönséges szelvélmossága volt, mert előállításhoz minimális mennyiségű jár, beleértve 39 kiskortut.

mustot, cukrot és vizet használtak.

● Befejeződött a Haifa-környéki hadiipari vállalatok dolgozóinak napokon át folyó részleges sztrájkja, mégpedig Mose Wertman, a haifai munkástanács titkárának közvetlen beavatkozása nyomán. A munkástanács megígérte a dolgozóknak, hogy támogatja a bérpótlékkal kapcsolatos követeléseiket.

● A sakk-liga mérkőzéseinek befejeztével, a beér-sévi sakkklub nyerte az idei bajnokságot 35 ponttal, megelőzve az Asa Tel Aviv és a haifai Technion sakkzóit, akik 33—33 pontot szereztek.

● A jeruzsálemi Óváros falában lévő Jaffa-kapu melletti sétányon szombaton pokolgépet fedezett fel az egyik járőrkölő. A rendőrségi tűzszerész ártalmatlanná tette a fél kiló robbanóanyagból és öntözőcsőből készített alkalmi bombát.

● A múlt hét folyamán tíz felnőtt és gyerek vesztette életét, 236 felnőtt és ifju sebesült meg súlyosan az ország minden részében, a 143 súlyos közlekedési baleset során. A rendőrségi jelentésből kitűnik, hogy a halálos áldozatok között egy gyalogjáró felnőtt és egy gyerek volt. A sebesültek közül 60 a gyalogtáshoz minimális mennyiségű jár, beleértve 39 kiskortut.

Határtalan szerelem

Határt nem ismerő szerelem miatt került négy napra a rendőrségi őrizetes cellába Dávid Szvicsza 20 éves petách-tikvai lakos. A fiatal ember hevesen udvarolt egy helybeli lánynak, akit szülei Stockholmba küldtek, hogy megmentsék az udvarlótól.

A távolság azonban nem riasztotta el az ifju Rómeót, akinek sikerült megszereznie a lány stockholmi telefonszámát. Miután nem volt pénze az országok közötti telefonálásra és a vele járó maratoni szerelmi vallomásokra, az éjszakai órákban betört a petách-tikvai városháza három irodahelyiségébe. Az országok közötti szerelmi vallomás közel három hónapon át tartott, a nappali megszakításokkal.

A petách-tikvai városháza pénztárnoka meglepődött, amikor a többszörös svédországi telefonbeszélgetéssel kapcsolatos horribilis telefonszámlákat megkapta. A rendőrséghez fordult, amely megállapította, hogy a városházi irodák hivatalon éjszakai látogatója semmihez sem nyúlt, semmit sem lopott el. Az egyik nyomozó azt gyanította, hogy valamilyen kapcsolat lehet az éjszakai vendég — aki nem tolvaj — és a magas telefonszámlák között. A telefonközpontban megejtett rövid vizsgálat során kiderült, hogy milyen számot társasztak Svédországban, és a lány nyomán eljutottak Dávid Szvicszához, aki most a rendőrségi fogdában elmélkedhet a határokat nem ismerő szerelemért járó fizetéséről.

Zsidó — arab piknik Áchzivben

Több, mint tizezer zsidó és arab vett részt a nyugat-gálili Áchziv parkban megtartott tömeges pikniken, amelyet a Mápám kezdeményezett és rendezett. Viktor Sém-Tov volt miniszter, a Mápám titkára elmondta, hogy a majálison a jöndulatú és a háborut gyűlöelő zsidó és arab tömegek vettek részt.

A libanoni válságról szólva, Sém-Tov, a veterán politikus kifejtette, hiszi, hogy lehetséges békés megoldást találni a konfliktusra és minden erőszak nélkül helyre lehet állítani az előző állapotot. Azzal vádolta a kormányt, hogy behódol a libanoni kereszténynek nyomásának és ezzel nem állta ki az első tűzpróbáját.

Muchammed Vátád, a Mápám arab jelöltje a Kneszet-választásokon (akit a Máárách listáján a 33. helyen jelöltek) azt fejtette, hogy a áchzivi piknik is bizonyítja, lehetséges a békés együttélés a zsidók és arabok között, még akkor is, ha Libanonban városokat lönek, gyermekeket ölnek meg és pokollá változtatják az életet.

NEMZETKÖZI ÉKSZERVALLALAT

keres németül beszélő

ELADÓKAT/NÓKET

Angolul, franciául vagy spanyolul is beszélők előnyben
A munkahely Natanján

Jelentkezés telefonon: 053-22233, 053-37463 számom,
Dinát vagy Jicchákot kérni. — Titoktartás biztosítva.

APRÓHIRDETÉSEK

- HAMAVRIK nagytakarítás, polisz és feresgírás lakásokban, engedély 1250, felhívással 313399, 310030.
- FILIP HAMUMCHE vez. butort, trizsidert, régiségeket, foszotást. 837775. — este 873223.
- CVIKA vez. frizidert és minden más lakás berendezést. 833125.
- ASSZONYT keresünk, aki idős, rok-kant asszonyt gondozna és háztartást vezet 3 nvtári hónapon át. Német, francia nyelvtudás, munkahely Haifa, Hádár. 03—416844.
- KERESUNK 16 szakácsot, 16 feltételek a megfelelőek. Tel. 224052, 221768, 9.00—1.00-ig, 4.00—7.00-ig.
- DAVY vez. mindent: villamossági cikkeket, hagyatékot és felszámolást. 830351.

Ahol a Lávi repülőgép készül

Ötemeletes barna épület. Hosszú folyosók. Mindig zárt ajtók. Az a látszat, hogy ez rendes irodapépület. Csak hogy ide nem mindenki léphet be. Ebben az épületben, a folyosó mentén sorakozó szobákban tervezik a légihaderő jövődöbéli repülőgépét, a Lávit.

Nem csoda tehát, hogy a repülőgép biztonsági tisztje, aki kicsi bennünket, feszültséget és állandó készenléte árul el. Ez az első eset, hogy újságíróknak lehetővé tették a belépést a repülőgép-„szentek szentélyébe”, ahol most a biztonsági szempontból legnagyobb fontossággal bíró projektumot dolgozzák ki.

Amit valaha szigorú titoknak tekintenek, most már mindenki tudja. Mialatt a Kfir repülőgép futószalagján készülnek a gépek, a repülőgép-üzemeltető már néhány éve foglalkozik a 90-es évekre tervezett új repülőgép előkészítésével. A projektum a repülőgép-üzemeltető mérnöki részlegének feladata. Néhány éven keresztül „Jassu tűzőn” tartották a munkát és viszonylagosan kis költségvetéssel, többek között azért is, hogy foglalkoztatást biztosítsanak a mérnökök és technikusok kis csoportjának, amelynek tagjai ugyiszlén munkát nélkülöztek a Kfir megtervezése után. A kormány csak tavaly fogadott el határozatot, amelynek alapján teljes gőzzel indult meg a tervezési munka és meg is kapták hozzá a szükséges költségvetést.

ÓRIASI FELADAT

A mérnök-csoport vezetője, Mose Blumkin felsorolja mindazokat az érveket, amelyekkel ki tudja hányszor hallott a Lávi gép gyártásának ellenzőitől, akik azt állították, hogy Izraelnek meg kell elégednie külföldi repülőgépek beszerzésével.

„A leglényegesebb érv a hazai harci repülőgép előállítására volt képpen gazdasági természetű” — mondja Blumkin. „Amikor ugyanis elkészítették a számítástechnikai aranzsát, hogy mennyibe kerül egy amerikai repülőgép és annak karbantartása, s összehasonlították azokkal a számokkal, amelyek azt mutatják, hogy milyen befektetést igényel izraeli harci repülőgép előállítása és karbantartása, kiderült, hogy a másodlagos lehetőség néhány milliárd dollár megtakarítását biztosíthatja. Ehhez a mérlegeléshez hozzá kell fűzni, hogy a légihaderőnket mentesítjük attól a teheről is, hogy az előrelátható változtatásokért, amelyeket a helyi körülmények követelnek meg, sokmillió dollár fizessenek amerikai gyártóknak. Ezenkívül azt is tudni kell, hogy Amerika csak akkor járul hozzá modern fegyverek leszállításához, amikor már tudta, hogy mi magunk is elő tudjuk állítani.”

Blumkin így folytatja: „Az a kérdés, hogy Taiwanall kell-e versenyeznünk olcsó bluzok gyártásában, vagy pedig minőségi állammá kell fejleszteni országunkat. Amit mi itt végzünk, lehetővé teszi a legmagasabb fokú technikai minőség teljesítését.”

„TECHNOLÓGIAI KOKTEIL”

A fantasztikus technológiai tudást, mely a repülőgép-üzemeltető mérnök-csoportját jellemzi, csak azok tudják teljes mértékben megérteni, akik közelről látják a mérnökök és technikusok mindennapi munkáját. Ennek a kollektív agynak a problémáit azért minden nehézség nélkül meg lehet érteni néhány órai látogatás során is. Erre a kollektív agyra olyan

feladatot bízta, amely alighanem egyike a legbonyolultabb technológiai feladatoknak a világon. olyan fegyvert kell ugyanis előállítani, amelyben kifejezre jut minden elképzelhető technológiai tudás, felkészültség. Mérnöki, vegytani, fizikai, elektronikai, anyagtechnológiai, gazdasági feladatok egye és ez csak egy része annak a különleges koktélnak, ami erre az épületre jellemző.

A 400 mérnök és technikus, aki a Lávi-gép tervezésével foglalkozik, ezt annak a reményében teszi, hogy valamikor, 1988-ban, a repülőgép-üzemeltető hangárjából kigördül a Lávi, rajta a légihaderő jelzésével. Sokan nagyon büszkék erre a teljesítményre, amely kétségtelenül a modern repülőgép gyártás egyik csemegejét szállítja majd a világnak, elsősorban az izraeli repülőgép-üzemeltetőnek.

„ISMERETEK TÖMKELEGE”

Amikor J. S. megnyomta a komputer gombját, a képernyőn az elektronikus „kéz” elkezdte egy repülőgép szárnyának a felrajzolását, ekkor láttam működésben az egyik agyszert, anélkül, hogy emberek is jelen lettek volna a helyszínen. „Komputer nélkül nem lehet elképzelni jó harci gépet — mondja J. S. — viszont az is igaz, hogy a komputer nem tud harci gépet előállítani.” Ahhoz az ismeretek olyan tömkelege kell, ami úgy látszik hogy csak ebben a mérnök-csoportban összpontosul. Mose Blumkin azt állítja, hogy emberei „összevarrják a tudás kis darabjait, amelyek birtokában vannak”. Csak a különböző műhelyek meglátogatása után lehet felfogni, hogy milyen elsőrangú „szabónak” kell ülnie annak a varrógépnek, amellyel lehet készíteni a minőségi öltönyt, s amelynek a neve a Lávi repülőgép lesz.

Az egyik szobában pilótafülke van, plasztikból készült mennyezetfélével és irányító ruddal ellátva. Idejönnek a légihaderő pilótái, akiket testi méreteik szerint válogatnak össze. Vannak soványak és alacsonyok, termetesek és magasak. Beülnek a pilótafülkébe, működésbe hozzák az irányító rudat, megnyomják az indító és igyekeznek lehetőleg szabadon mozogni a korlátozott területen. Mindenki megteszi a maga észrevételét. „Ennek az lesz az eredménye, hogy minden alkat számára kényelmes pilótafülkét tudunk konstruálni”, magyarázza J. M., aki a projektum e részéről felelős. A szomszéd szobában látunk még egy pilótafülkét, ezt is gyakorolt pilóták próbálják ki, az elkészített repülőgép reakcióinak kikísérletezésére, mialatt a komputer folyamatosan öntik magukból a különböző repülőgépalkatrészek terveit, a mérnökök igyekeznek megállapodásra jutni a Lávi végleges formájáról. A repülőgép különböző formáinak mintáit a hangnál sebesebb szél-csatornába helyezik és néhány másodpercig süritett levegő hatásának teszik ki, óriási nyomással. Ilyen módon kiérleltetik a repülőgép aerodinamikai ellenállását, mint hogy a tervezett repülőgépnek több mint kétszeresen kell túlszárnynál a hangsebességet, óriási magasságokban.

Hogy milyen nagyon drága az új harci repülőgép tervezése, abból lehet megérteni, hogy a légcsatorna működésének minden másodpercére 1000 dollárba kerül. Egyébként a Lávi projektumánál kifejezre jut a zsidó kereskedelmi érzék is, Ezt a légicsatornát

a repülőgép-üzemeltető amerikai Mac Donald Douglas repülőgépgyártól szerezte be egymillió dollárért, ami nevésségesnek tűnik, ha arra gondolunk, hogy ilyen készülékek az eredeti ára 50 millió dollár. Ezt a légicsatornát azonban az amerikai gyár már használta az űrhajók készítésénél, s fölöslegesnek tartották már, ezért „mecié áron” adták el Izraelnek a hatalmas felszerelést, amelynek most központi szerepe van a Lávi tervezésében.

A „KINZOKAMRA”

„Kinzókamra” is van ebben az épületben, ami azonban nem más, mint egy óriási terem, amelynek mennyezetén egy harci repülőgép modellje függ. Cilinderek és sulyok segítségével pressziót gyakorolnak rá, feszítik és elmozdítják, hogy kivizsgálják ellenállását a repülés közben kitett nyomásoknak. Közvetlen mellette van egy nagyobb modellje egy harci repülőgépnek és ezt is folyamatosan kiteszik a „kinzókamra”, ugyanebből a célból.

Itt a repülőgép minden részét kipróbáljuk, hogy vajon minden körülmények között és egész élet tartama alatt elviselje-e a legnagyobb pressziókat. Ez vonatkozik a különböző akrobatikai szűkség letekre, a szélsőséges meteorológiai jelenségekre és hasonló „szórakozásokra” — magyarázza a „kinzókamra” egyik felelőse. Kétségtelen, hogy minden alkatrészt, amely innen kikerül, meg fogja állni a helyét a legnehezebb körülmények között is.

Nemsokára a mérnök-csoport tagjainak kezében lesz egy vastag könyv, amely a Lávi minden alkatrészének részletes terveit tartalmazza. Ebben a fázisban a mérnökök, a repülőgép-üzemeltető ágában dolgozó kollégáikkal kell hogy összeegyeztessék az általuk végzett tervezési munkálatokat. Minden alkatrészt újra és újra ki próbálnak és a gyártás utolsó fázisa 1985-ben veszi kezdetét, amikor valószínűleg már elkészül a Lávi prototípusa és végrehajthatják az első próbarepülést, amelyet aztán számtalan kísérlet fog követni, amíg a Lávi megkezdheti működését, mint az izraeli légihaderő új terméke.

Mielőtt elhagyjuk az épületet, elhaladunk a Kfir-gép termelési futószalagja mellett. A repülőgépek hosszú sorban állnak egymás mellett, az előállítás különböző fázisában.

A Kfir is kiváló repülőgép és a látogatóknak fáj a szíve, ha arra gondol, hogy politikai okokból Izrael nem tudta a nagyvilágban eladni azokat.

Mose Blumkin mosolyog és azonnal válaszol erre az észrevételre. „Amikor ellátogatok a légihaderő valamelyik bázisára és leolvasom a Kfirek orráról a jeleket, amelyek azt mutatják, hogy hány ellenséges repülőgépet lőttek már le, ettől a látványtól, eloszlik bennem minden rossz érzés.”

ARJE EGOZI

POSTAI ELŐFIZETŐINK

FIGYELI MÉRŐ!
1981 április 1-től
1 havi előfizetés az ÚJ KELETRE
82.30 sekef
értékelt belföldi áron

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be a hónap elején.

A kiadóhivatal

A szovjetellenes nyilatkozatok fokozzák Izrael elszigeteltségét

Irta: DOV APPEL

Miniszterelnökünk a Kneszetben a raktéta-válságról tartott felszólalása során elárult egy titkot: közölte, hogy Haig külügyminiszterrel, amikor ez ide látogatott, megállapították az USA és Izrael közt fennálló irratlan szövetség (alliance) részleteit. Kiderült, hogy ennek a szövetségnek egyik pontja Amerika és Izrael együttműködése a szovjet világhódító tervek elleni küzdelemben.

Nem nehéz elképzelni, miket gondolt ennek hallatán Sámír külügyminiszter, akitől hivatalbalépésekor megkérdezte a Kól Jisraél, tervezze-e Izrael és a Szovjetunió kapcsolatának a feljavítását, s aki erre lelkesen felelt, hogy minden álma ez.

Ne tépelődjünk most ezen, de hadd emeljük ki, mily mérsékelt hangon nyilatkozott Sámír Mitterrand megválasztásáról, miközben Begin ujjongva, Izraél híveként ünnepelte Franciaország új, szocialista elnökét. Nem mint ha okom volna tagadni Mitterrand Izrael-barátságát, amde Begin nyilván annyira fellekesített Giscard d'Estaing bukása Mitterrand megválasztása, hogy hirtelenben elfelejtette: az új elnök Izrael-barátságával szépen összefér Palesztin-barátsága is, támogatja ő a palesztinai államalapítási törekvéseit és alkalmasint a PFSZ-ben látja a képviselőjüket.

Erről Begin bizonyára éppen úgy megfellekesedett, ahogyan a Szovjetunióban élő nagy zsidó tömegekről is, valahányszor a szovjet terjeszkedés ellen küzdő izraeli-amerikai frigről beszél. Valóban oly nehéz megérteni, hogy az effajta hangzatos nyilatkozatok csak a szovjet vezetőség és társadalom antiszemita, Izrael-ellenes elemeit erősíti, azok, akik szerint Izraél és a cionizmus a szovjet rendszer és az orosz nép esküdt ellenségei?

HANGZATOS NYILATKOZATOK

Nem kérdezzük, hogyan egyeztetni össze miniszterelnökünk a hangzatos szovjetellenes nyilatkozatokat az ásziré Cion kizsábadításáért és a „tiltakozók” alijáztatásáért vívott küzdelemünkkel. Az is felesleges kérdeznünk, nem riasztja-e el Izraélről ez a sok nyílt szovjetellenes nyilatkozat az onnan kívándorló zsidók egy részét, nem győzi-e meg őket afelel, hogy akkor már inkább Amerikába mennek, ami nagyhatalom léteére nagyobb sikerrel állhat ellent a Szovjetunióval? Annait azonban leszögezzük, hogy a Likud kormány szélsőséges szovjetellenessége a szovjet rendszer legszélsőségesebb Izrael-gyűlöletét segíti, akik ezen az alapon állíthatják, hogy Izraél már csak a „frigy” szerint is esküdt ellensége a Szovjetunióval, tehát a szélsőséges arab nacionalizmust érdemes támogatni, Izraél léte ellen vívott küzdelemükkel egyetemben.

Mire jó olajat öntené a tüzre? Mire való táplálni a tüzet, ahelyett, hogy oltani igyekeznénk? Sámír külügyminisztert joggal aggaszthatja az, hogy az izraeli külpolitika szovjetellenes természetének kidomorítása felboríthatja minden, arra irányuló igyekeztünket, hogy egyes népi demokrácia államokkal, a Szovjetunió szövetségeseivel feljavítsuk a viszonyt, esetleg feljuttassuk velük a diplomáciai kapcsolatokat. Mi több, miniszter-

elnökünk tüntető szovjetellenessége közvetlenül is fokozza elszigeteltségünket a nemzetközi küzdelemben. A nyugateurópai országoknak ugyanis egyáltalán nem áll szándékában megsegíteni Izraél a közelkeleti szovjet terjeszkedés ellen.

Ebből a szempontból semmi különbség Helmut Schmidt között, akit Begin „egyes számú Izrael-gyűlölet” titulált és Franciaország új államelnöke között, akit Begin Izraél barátjának nevezett. A Likud vezetői (és nem csak a miniszterelnökök) meg kell végre érteniük, hogy a nyugati jóléti államokban nemcsak a kommunisták, hanem az egész társadalom ellenéz minden olyan politikai lépést, ami a Szovjetunióval való katonai összecsapásra vezet.

ÉRDEKSZEREM

A nyugateurópai vezetők nem azért rokonszenveznek a PFSZ-szel, mintha aggasztaná őket a palesztinaiak jövője, önmeghatározási és államalapítási joga. Ők mindössze arra gondolnak, hogy a palesztinaiak a PFSZ-ben látják a képviselőjüket, s ha ezt tölük elvitatják, akkor lehetlenné teszik, hogy olyan nyugat-barát arab koalíció alakuljon ki, amely a tömérék fegyver nélkül is szembe tud szállni a szovjet terjeszkedés fenyegetésével. Ezért viselkednek a Nyugat másrészt a PFSZ-hez, mint Izraél.

Ha Izraél miniszterelnöke valóban azt hiszi, hogy a Szovjetunió és a PFSZ szövetsége arra indítja a „szabad világot”, hogy támogassa „a szovjetellenes Izraél” a „PFSZ-nek nevezett gyilkos banda” ellenében, akkor csak elképzelhetünk azon, mennyire elferdíthetik a józan politikai gondolkodást szívbeli óhajtaások, még abban a súlyos helyzetben is, amelyben ma Izraél él. Mert hiszen semmi kétség, hogy Nyugat-Európa attól fél, hogy a Likud kormány háborút robbant ki a Közel-Kele-

ten, abból a csalóka fellevesből kiindulva, hogy szovjetellenes magatartása erópozíciót biztosít számára az arab ellenfél szemben és semlegesíteni képes a Szovjetunió körzetbeli jelenlétét.

Ami pedig az Egyesült Államokat illeti, még ha komolyan vesszük is a tömérék bókot, amelyekkel az Izraél mint „szövetséges” és mint „stratégiai aktívát” elárasztja, akkor jusszon eszünkbe, hogy az USA a szovjet közelkeleti benyomulástól fél, nem pedig attól, hogy annak befolyása Izraélnek árt majd. A Reagan kormány nem Meír Wilner és Tufik Tubi megerősödésétől tart, hanem az arab kommunisták megerősödésétől és attól, hogy szerte a Közel-Keleten a nemzeti erőket támogatják.

Nyugat-Európa és Amerika sehol sem óhajta háborút, legkevésbé Izraélben. A NATO és a Közel-Kelet arab államai fegyverkezésének fokozása nem Nyugat-Európa és a Szovjetunió esetleges katonai összecsapásának előkészítése, hanem annak biztosítása, hogy a szovjeteknek ne álljon érdekében egy ilyen háború kirobantása.

Ezért sem Nyugat-Európa, sem Amerika nem szorul Izraél miniszterelnöke szovjetellenes kijelentéseire. Innen a Nyugat aggodalma, nem okoz-e körzetünkben súlyos bonyodalmakat Begin politikája. Őket nem különösebben érdekli, kinek van igaz a izraeli-szir viszályban, általában ki felel az izraeli-arab ellenségeskedés folytatásáért. A szovjet terjeszkedés elleni közelkeleti küzdelem uttörőjének a szerepe, amit mostani miniszterelnökünk Izraélre oszt ki, nemcsak hogy lehetlenné teszi kapcsolatunk feljavítását a Szovjetunióval és szövetségeseivel, hanem minden várakozással ellentétben, az egész világban gyengíti Izraél pozícióját és a Nyugaton is fokozza az elszigeteltségünket.

József és Ráchel — Muhámmád és Fátma az élen

A belügyminisztérium lakosságnyilvántartó hivatalának adataiból sok tanulságos — de nem mindig pontos — dolgot tudhatunk meg. A Közelkeletben jelent meg Niszim Eliász hívatalt igazgató tanulmányai, amely a hazánkban ismert leggyakoribb zsidó és arab keresztnevekkel foglalkozik.

Igy tudtuk meg többek között, hogy a leggyakoribb férfinév Izraélben a József, a nők között pedig a Ráchel. Egyedül Izraélben 88.659 férfi viseli a József és 70.741 nő büszkélkedhet a Ráchel névvel.

A további gyakori férfinévek a következők: Mose — 80.890, Avrahám — 76.104, Dávid — 69.530, Jákob — 68.293, a nők között pedig Eszter — 66.778.

Ami az arabokat illeti: a férfiaknál a Muhámmád név vezet (22.861), a nők körében pedig a Fátma (12.167).

A komputerrel végrehajtott „név-számlálás” a hazánkban gyakori családnevekre is kiterjedt. Ezen a téren természetesen a Kohénok vezetnek (104.832), ezt követi a Lévi (64.983), a Mizráchi (23.623), Perc (16.027), Biton (15.083). 8873 család viseli az Askenázi nevet, viszont a Goldsteinekben 5480 családot, a Gondelbergerekben 4888 családot tartanak nyilván. A Dáján nevet 4926 család viseli.

Összesen 4.608.291 ember adatait dolgozták fel. A tanulmány szerkesztője azt is közli velünk, hogy 317.974 férfinék és nőnek több mint egy keresztneve van. 25 ezer esetben a családnév és a keresztnév azonos. Akit esetleg érdekel: 9 izraeli családnév egy betűből álló családnévvel, ezzel szemben 2 család neve 19 betűs. A magyar olvasók ismerik Gárdonyi egyik könyvéből az egybetűs „O” családnévet, de hogy héberben hogyan festhet az egybetűs név, arra nézve a közlemény nem nyújt felvilágosítást.

Harapósabb államellenőri jelentéseket

Dr. Jochák Nebenzahl államellenőr a napokban nyújtotta be 32-ik jelentését. Ezt a sűrűn nyomott 1060 oldalas dokumentumot elhelyezte a kormány, a Kneszet és a nagyközönség asztalára. Megállapításából a lapok le is közöltek egy-két „mazsolát”, de ugyan kinek van ezekben az izgalmas napokban kedve és ereje végigolvasni az ellenőr minden megállapítását?

Megtartották a szokásos sajtó értekezletet, s ott dr. Nebenzahl bejelentette, hogy husz éves szolgálata után bucsuzni készül a megbízatásától. Ez valóban hosszú idő, amelynek során alapvető változások érték Izrael államát és nemzetgazdaságát. Szint minden megváltozott, csak az állami ellenőr dolgozik a husz év előtti módszerrel és stílusban.

UNOTT SABLON

Tisztelet, becsület az államellenőrnek, de nehéz megszabadulni attól a kellemetlen érzéstől, hogy dr. Nebenzahl az általa ellenőrzött közhivatalokat régi, sokéves mérzsinórjával méri ma is. Megvan a jelentéseinek a maguk sajátos stílusa is. Neveket sosem említ, még az olyan minisztereket vagy tisztviselőket sem, akik tíz- meg tízmillió sekel közpénzt sikkasztottak vagy prédáltak el. Az államellenőr beéri a célzásokkal, aztán jöhet a „totózás”, vajon ki buvik meg a célzások mögött, kire gondolt dr. Nebenzahl.

A pénzügy- és a hadügyminiszterium a közvagyon „tortájából” hatalmas szeleteket kanyarít ki magának. A két miniszterium vezetősége azonban nem valami hatékony irányítás révén tűnik ki. De dr. Nebenzahl itt sem tágit, kitarat a gentlemanlike modor mellett, „nem említünk neveket, s nem osztogatunk dicséreteket.” A stílus mérsékelt és óvatos, mintha lábujjhegyen kellene járni, nehogy Isten őrizt bárki is megsértődjék. Aki sorra végigbongszta az állami ellenőr jelentéseit, az arra a leverő megállapításra jut, hogy az állami ellenőri hivatal lemaradt az országban végbement fejlemények és változások mögött, megrekedt abban a szürke sablonban, ami husz évvel ezelőtt jegecesedett ki, s azóta miben sem módosult.

UTÓLAGOS BÖLCSESSÉG

Az állami ellenőr munkájának központi hiányossága az, hogy mindenhol késve érkezik. A bírálata messze a tények mögött kullog, amikor már minden lezárult, minden helyrehozhatatlan.

A bírálóknak gyakorta ez a sorsa, de ez még nem jelenti azt, hogy „fogatlan” legyen, még „műfogsorral” se segítsen magán. Manapság azok a köztisztviselők, akik súlyos károkat sodortak az államot, aludhatják az igazak álmát, mulasztásaikról a nagyközönség mit sem tud, mert az állami ellenőr ködös és óvatos stílusa megoltalmazza őket. Ezért hozták nálunk oly őriítő lassúsággal helyre a megsértett jogrendet, az adminisztrációban elkövetett hibákat és visszaéléseket, azért olvashatunk évről évre a makacs, konok bürokráciának ugyanazokról a félrefogásairól és oktondiságairól.

A legsúlyosabb hiba azonban, hogy senki sem vonja le a kellő következtetéseket. Jelentéseinek első fogalmazványát az ellenőr benyújtja a pénzügyminiszterhez, ez pedig továbbítja egy tisztviselőjéhez, aki helyette válaszol. Hogy hogyan festenek ezek a válaszok? A pénzügyminiszter az ellenőr minden egyes megállapítására azt feleli, hogy éberben követi a közölt tényeket, köszöni az ellenőr figyelmét és utasítást adott a helyrehozatalra. Ez minden, sosem több, sosem kevesebb.

VALTOZTATNI KELL A HELYZETEN

Nem kétséges, hogy dr. Nebenzahl híven és hasznosan szolgálta az államot, hogy szilárd alapot teremtett az állami ellenőri hivatalnak. Mostanra azonban eljött az ideje annak, hogy az ellenőr munkájába alapos, minőségi módosításokat vezessenek be. Elsősorban is részre kell a jelentést bontani, nem együtt benyújtani egyetlen kötetben, amit nehéz áttekinteni. Másodsorban: az állami ellenőrnek sokkal közelebb kell az eseményekhez állania, nem várhat ily sokat, hiszen a mi nemzetgazdaságunkat épp nagy dinamizmusa jellemzi. Harmadsorban: igenis meg kell a neveket említeni, még akkor is, ha miniszterekről, államtitkárokról vagy főtisztviselőkről van szó. Hiszen nem az ő privát pénzüket, hanem az adófizetők pénzét költik. Negyedsorban pedig: ez az óvatos, köntörfalazó stílus a 20-as évek Nyugat-Európájából származik, s nálunk nem helyénvaló. Izrael nem Európa. Nálunk „dugri” beszélnek az emberek, s ha ugyan ezt teszi az állami ellenőr is, akkor bizonyára többet ér majd el, okvetlenül visszariaszt a szókimondással sokakat, akik nem óhajtnak majd, hogy az állami ellenőr jelentéseiben így legyenek „kiemelve.”

Az izraeli film hete Párizsban

A nagy, heves és hangos francia választási kampányban kissé elveszett az a kultur esemény, amely máskor jelentős visszhangot váltott ki a francia fővárosban. Az izraeli film hetéről van szó, amelyet az idén is megtartottak Párizsban. A híres Mac Mahon filmszínházban rendezték meg ezt a filmhetet, amelynek keretében három frissen készített izraeli filmalkotást mutattak be az igényes francia közönségnek.

Az eseményről a francia televízióban Yves Mourousi tartott bevezető előadást. Ebből az alkalomból méltatta a fiatal izraeli filmipar eredményeit. Többek között hangsúlyozta, hogy évente

hét új filmet készítenek Izraelben, amelyek közül jónéhány immár nemzetközi hírnevet szerzett világszerte. Az izraeli rendezők — mondotta az előadó — merészen kísérleteznek, nem riadnak vissza egyetlen műfajtól sem és nem egyszer remekül oldották meg feladatukat. Külön kiemelte Avi Cohen és Ilan Mosinsohn eredeti tehetségét.

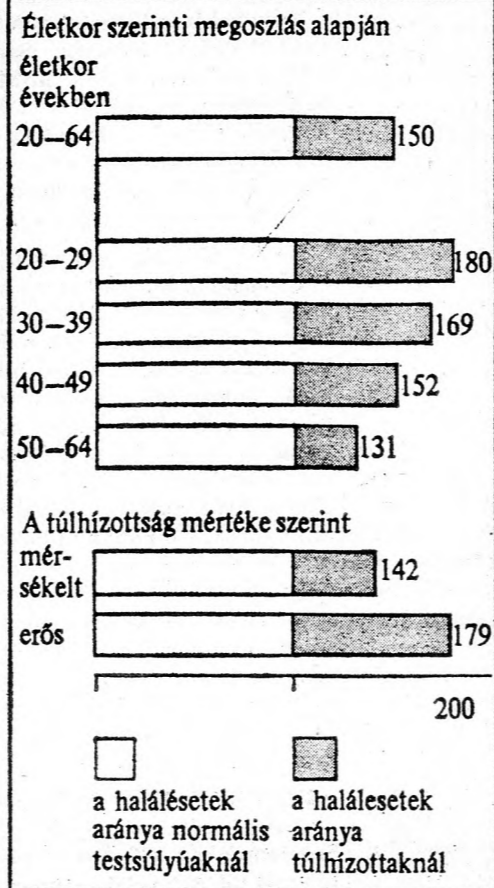
Az izraeli film hetét Michail Bat Adam „Az én anyám” című alkotással nyitották meg.

Ugyancsak ennek a kultüreménynek a keretében bemutattak 12 francia—izraeli koprodukció keretében készített alkotást, valamint nagyszámu rövid dokumentum- és kísérleti filmet.

Amíg egyes miniszterek, főtisztviselők és más funkcionáriusok „füttyölnek” a nagyközönségre és annak a pénzére, addig az állami ellenőrnek sem kell kesztyűs kézzel bánni velük, hanem olyan nyelven kell szólania, amelyet azok is megértenek — keményen, elítélően, megalkuvás nélkül leleplezően.

JOSZEF KNÁAN

A túlhízottság hatása az átlagos életkorra

ÉRDEMES MEGGONDOLNI

IGY MENEKÜLT MEG NEW YORK A CSÓDTÓL

A zsidó polgármester kényszertakarékossági intézkedései

Mindössze három éve annak, hogy Amerika legnagyobb, legzajosabb, legveszélyesebb és legszórakoztatóbb városa, New York a teljes csőd szélén állott. Ma már ez a múlté és ezt Ed Koch polgármesternek, az 56 éves, nőtelen, kopaszodó és dinamikus zsidónak köszönhetik, akinek sikerült az említett három év alatt

anyagi szempontból ismét talpra állítani a nagyvárost.

Az igazat megvallva, meglehetősen fájdalmas ára volt a 4 milliárd dolláros rugó deficit és adósság eltüntetésének, amit gyakran huszavágóan drasztikus költségvetés-megnyirbálás révén ért el. Gyakran kénytelen volt csökkenteni létfontosságú közszolgáltatásokat is, mint például a közlekedést, avagy a rendőrség és a tisztasági alkalmazottak létszámát. A lakosság gyakran nagyon megszenvedte ezeket a csökkentéseket, mert a bűnözés növekedett, az utcák megteltek szeméttel, a földalatti hirtokukba vették a huligánok. Az életminőség jelentős visszaesése láttán a newyorkiak csak azzal vigasztalhatták magukat, hogy nem kell többé tartani a csődtől.

Azoknak az amerikai városoknak a polgármesterei, amelyek hasonló anyagi nehézségekkel küzdenek, most kötelező anyagként tanulják Koch polgármester és munkatársai módszerét. Nem vitás, hogy egy olyan metropolis, mint New York, zilált anyagi helyzetének rendezése gyakran a kegyetlenségig határos könyörtelen intézkedéseket követel meg, s a lakosság minden rétege meg ma is viseli a teher egy részét.

1975-ben közel 4 milliárd dollárra emelkedett a városháza deficitje az évtizedeken át folyó pazarlás következtében. A közép osztályhoz tartozó adófizető polgárok képtelenek voltak viselni a további adóterhet és kezdtek tömegével megszökni a városból. A városháza tisztviselői kénytelenek voltak gyakran Washingtonba utazni, hogy a federais

kormánytól rövidlejáratu kölcsönöket kapjanak a városi szolgáltatások fenntartásához. Idővel azonban úgy Kochot, mint elődjét, Abraham Beam-et figyelmeztették Washingtonban, hogy ezt nem lehet így folytatni. Első intézkedésként 25 százalékkal csökkentették a mintegy 300 ezer városi dolgozó létszámát, legalábbis ennyien kaptak fizetést a városháza kasszájából.

Ennek keretében menesztették a rendőrök 20 százalékát, továbbá 19 ezer tanitót és a 2500 utcaseprő közül 2000-nek felmondtak. Ezekután elmondhatta Koch, hogy „az ügy legszomorúbb részén már túl vagyunk.”

A szükségintézkedések nyomán eljutottak oda, hogy New York városa ma már 200 millió dollár felesleggel zárja idei költségvetését, ez azonban még nem elegendő ahhoz, hogy visszaállítsa New York régi jellegét.

„Évente egy milliárd dollárral kevesebb pénz van, mint elődeimnek, akik a tönk szélére jutatták a várost — mondotta Koch, majd hozzátette: — nincs elég rendőrom, de a kevés rendőr több munkát nyújt. Az előző polgármesterek 30 éven át igyekeztek olyan szemetesautókat vásárolni, amelyek kezeléséhez mindössze két dolgozóra van szükség. Én vagyok az, akinek ez végül sikerült is.”

New York 14.8 milliárd dolláros évi költségvetését sikerült Kochnak a tervezett négy év helyett három év alatt kiegyensúlyozni. Valószínű, hogy elért eredményei alapján a küszöbönálló polgármesteri választásokon ismét minden nehézség nélkül újraválasztják.

Tó született az Árává szívében

Az általános tévhit szerint az ország déli része, főleg az Árává javarészt kihalt homok vagy kősivatag. Eppen ezért sokak számára talán meglepetést jelent, hogy amikor a Kerem Kájemet traktorai és földvájógépei a közelmúltban néhány dombot „leborotvtáltak” Ejn Jáháv szövetségi falu és Szápir faluközpont között, mintegy három dunámon elterülő tó került felszínre.

Az elgondolás szerint fél éven belül ezt a tavat kimélyítik és a környéken nyaraló-központot létesítenek.

Mintegy három méterrel a föld színe alatt dus talajvizet találtak. A sikunépitési minisztérium és a hadsereg felméréseket készített, amelyek nyomán kiderült, hogy Hácévától délre az Ejn Jáhávig elterülő pusztaság alatt néhány tucat négyzetkilométeren elterülő földalatti tó van, amelyből évi 600 ezer köbméter vizet lehet kitermelni.

Néhány hónappal ezelőtt végre elhatározták, hogy feltárják a talajviz egyrészt és amikor a hatalmas földvájógépek „leborotvtáltak” a „rejtett völgy” néven ismert terület felszínét, napfényre került a fürdőésre is alkalmas tó.

A pusztaság szívében lévő tó látványa annyira fellelkesítette a turisztikai tényezőket, hogy többek között az ipari, kereskedelmi és turisztikai minisztérium is bekapcsolódott a tenni valókba. A héten megkezdtek azokat a nagyszabású előmunkálatokat, amelyek nyomán egy éven belül turistákat és kirándulókat vonzó helyet létesítenek a tó partján.

Az elgondolás szerint a tó alját kavicsokkal „kikövezik”, körüllötte 15 dunám pázsitot és ligeteket ültetnek, a szomszédságban pedig parkolóhelyet létesítenek. Később vendéglőt, zuhanyozókat és alkalmi lakásként szolgáló utánfutókat állítanak fel.

A druz fiatalok segítsége

A Gálliban lévő Mrár (Mágár) faluban élő 25 druz fiatalember a napokban önkéntes honvédelmi és biztonsági munkára jelentkezett Kirját Smonán. A druz fiatalok drótkerítéseket, futóárkokat és bunkereket építettek Kirját Smonán, amely gyakran megszenvedti a határon túlról jövő Katjusa-támadásokat.

A csoport vezetője, Ászád Árájdá iskolaigazgató elmondta, hogy az önkéntescsoport szervezkedése akkor kezdődött, amikor hallották a Kirját Smonán, „Ülünk a párolgó kávé mellett, ná elleni Katjusa - támadásról, hallottuk a rádióban, hogy a terroristák lövik Kirját Smonát és

a városnak, valamint a lakosoknak sürgős segítségre van szükségük. Elhatároztuk, hogy 48 órán belül ott leszünk. Ha már másnap, vagyis szombaton utazhatunk volna, a 25 önkéntes helyett legalább 250-300 önkéntesből állott volna a mrári druzok csoportja.”

HABIMA

Tel Aviv, május 18., hétfő a kisteremben
AZ ANARCHISTA
Jifát
AZ ÁRULAS ARNYEKABAN

Belejeződött a dinnye és a paprika-szezon

Az ország déli részében lévő Árávában a napokban befejeződött a sárgadinnye-szezon és a körzeti csomagoló üzembe 1000 tonna sárgadinnyét csomagoltak exportra.

Az Árávában lévő öt szövetségi faluban lakó 250 gazda az idén, vagyis az őszi és a tavaszi szezonban összesen 3000 tonna sárgadinnyét termelt — a javarészt exportra — amelyen 15 millió sekel keresetek.

Egyébként az utóbbi hónapokban 5500 tonna zöldpaprikát exportáltak ezek a falvak, mintegy 30 millió sekel értékben. Az Árá

vá szövetségi falvaiban ezen kívül 250 tonna datolyát és mintegy 3 millió virágot termeltek exportra. A közeli napokban fejezik be 250 tonna görögdinnye csomagolását, amit a belföldi piacra készítenek értékesíteni.

Egyébként néhány nappal ezelőtt fejezték be a datolya-csomagoló üzem építését az Árává öt szövetségi falva; Páarán (Fáarán), Cofár, Idán, Hácévá és Ejn Jáháv számára. A Szafir kőspontban létesített modern csomagoló üzemben 140 munkás dolgozik, valamennyien Jeruchámból és Dimonából jönnek ide naponta dolgozni.

RODAN ISTVAN: A KIS TEL-AVIV

29.

És Mel? Ő talán még nem adta fel egészen. Keithnek eszébe jutottak a főnök szavai. „A bátyád azt mondta, lehet, hogy később benéz hozzád”.

Egyszerűbb lenne, ha nem nézne be. Keith nem érezte elég erősnek magát a találkozáshoz, noha egész életükben olyan közel álltak egymáshoz, amilyen közel csak két jó testvér állhat. Mel megjelenése csak bonyolítaná a dolgot.

Keith tulságosan fáradt volt ahhoz, hogy további bonyodalmakkal nézzen szembe.

Ismét tündögni kezdett, tette vajon cédlulát Natalie a mai vasárnapjára. Remélte, hogy tett, ezért óvatosan bontotta ki a csomagot.

Sonkás-tormás szendvics, egy dohoz juhurtó és egy körte volt a papírban. Semmi más.

Most, hogy már tudta, nincs semmi, elkecseregetten kezdte kívánni, hogy bárcsak mégis találna valami üzenetfélért, legyen az akármilyen jelentéktelen. Aztán az eszébe ötlött, hogy ennek is ő az oka: miatta nem jutott rá ideje Natalie-nak. Ma a szokottnál korábban indult el hazulról, mert meg kellett tennie az előkészületeket. S mivel nem figyelmeztette őt előre, a feleségének sietnie kellett. Keith fel is vetette, hogy talán nem is visz magával vacsorát, hanem eszik majd valamelyik repülőteri káféterében. Csak hogy Natalie tudja, hogy férje mennyire nem szereti a zsufolt, zajos étkezéseket, hallani sem akart a dologról. És nagy sietve nekifutott csomagolni. Nem kérdezte meg, hogy miért indul Keith korábban, pedig érdekelte. Ferje ezzel tisztában volt, mégis megkönnyebbült, hogy nem kell kérdésekre válaszolnia. Csak rögtönözni tudott volna valamit, és nem akarta, hogy utolsó beszélgetésük hazugság legyen.

Ami azt illeti, volt ideje bőven. A repülőterhez tartozó üzleti negyedbe hajtott, és kivette az O'Hagan Innben telefonon már lefoglalt szobát. Jól átgondolt mindent, a tervét már hetekkel előbb elkészítette, de időt hagyott magának, hogy biztos legyen a dolgában, mielőtt a terv végrehajtásának nekifog. Bejelentkezett, és még időben kiért a repülőterre, hogy felvegye a munkát.

Az O'Hagan Inn autójával néhány pernyire volt a Lincoln Internationaltól. Már csak órák kérdése, és Keith befejezi megfigyelőtevékenységét, aztán gyorsan visszatérhet az Innbe. Zsebében a szobakulcs. Kivette és megnézte.

10.

A meadowoodi polgárok gyűléséről szóló információ — melyet az irányítótorony főnöke korábban már továbbított Mel Bakersfeldnek — teljes mértékben megfelelt a valóságnak.

A gyűlés felőrája vette kezdetét Meadowood Első Baptista Egyháznak vasárnapi iskolahelyiségében, azaz egy felszálló jet számra tizenöt másorpercra a kettős-5-ös kifutópályá végétől. A tervzettnél későbbben kezdték el a gyűlést, mivel a jelenlévő hatszáz ember többségének — akár gyalogosan, akár gépkocsival jött — ugyancsak meg kellett küzdenie a magas hóval. De valahogyan csak odaérték.

Vegyes összetételű gyülekezet volt, amilyen egy átlagosan jó módu településen összejöhhet. A férfiak nagyobb részét középsztin tü hivatalnokok alkották, a többiek iparosok voltak. Itt-ott akadtköztük egy-egy helybeli kereske-

Arthur Hailey

Repülőtér

dő is. A nők és férfiak száma nagyjából egyenlő volt. Péntek este lévén, a vikend kezdetén, nagy többségük otthoni ruhát viselt; kivételt csak a mintegy fél-tucat máshonnan jött vendég és néhány riporter képezett.

A vasárnapi iskola áporodott levegőjű, kényelmetlenül zsufolt termében vágni lehetett a füstöt. Minden ülőhely foglalt volt, és legalább százan álltak.

Az, hogy ennyien hagyták el meleg otthonukat ebben az itéletidőben, ékesszóló bizonyítéka volt a résztvevők ügybuzgalmának. Ezenkívül pillantnyilag még egy közös vonás jellemezte őket: a düh.

Dühüket — amely majdnem annyira kézzelfogható volt a teremben, mint a dohányfüst — két dolog váltotta ki. Az egyik régi keleti volt, de az általa okozott elkecseregetés az idők folyamán semmivel sem csökkent. Ez a meadowoodi otthonokat éjjelnappal ostromló, az alvók, és az ébren levők békéjét és nyugalmaát egyaránt tönkretévő repülőteri melléktermék volt: a légiökéses motorok okozta fültépő, fergetes zaj. A másik dolog, ami dühítette őket, az volt, hogy kezdetől fogva egymás szavát sem hallották.

Az utóbbira bizonyos mérték-

ig fel is készültek, hiszen végül is éppen a zaj miatt hívták össze a gyűlést: mikrofont és megafonokat kölcsönöztek a templomból. Csak azt nem láthatták előre, hogy ma este a jetek pontosan a fejük fölött fognak elhuzni, hasznavehetetlenné téve a fülüket és a hangosító berendezést. Az összegyűltek nem ismerték a dolog magyarázatát, de ha ismerik, se nagyon érdekelte volna őket, hogy az Aéreo-Mexican kátyuba jutott 707-ese eltorlaszolta a három-nullás kifutót, és ezért kellett valamennyi felszállást a kettő-ötös kifutópályára irányítani. Ez a kifutó mintegy nyilként mutatott a településre, a három-nullás pedig — használható állapotban — a települést oldalt kissé elkerülve bocsátotta utjára a gépeket.

A pillanatnyi időre beállt csendben kiabálva kezdett beszélni a gyűlés vöröskéjú elnöke. Hölgyeim és uraim, évek óta próbálunk már szót érteni a repülőtér vezetőségével és a légitársaságokkal. Rámattunk ott honaink állandó háborgatására. Pártatlan tanakkal bizonyítottuk, hogy lehetetlen normálisan élni, ha ilyen zajsztintet kényserülünk elviselni. Hangsúlyoztuk, hogy az egészségünk van veszélyben, hogy mind feleségeink és gyermekeink, mind jómagunk az ideg-

összeroppanás határán élünk, sőt némelyikünk már el is szenvedte azt.

A gyűlés elnöke, Floyd Zanetta, a kopaszodó, erős állkapcsu meadowoodi háztulajdonos, egy nyomdávállalat igazgatója volt. A hatvan év körüli Zanetta, a közösség ügyeinek prominens képviselője, a sportzakója hajtókáján a társadalmi munkát is végső úz letemberek nemzetközi szervezete, a „Kiwanis” veteránjelvényét viselte.

Az elnök és egy fiatalabb, kifogástalanul öltözött férfi a terem végében levő alacsony emelvényen ült, illetve állt. Az ülő, a fiatalabbik férfi Elliot Freemantle ügyvéd volt, a széke mellett nyitott, fekete bőr irattáska állt.

Floyd Zanetta rácsapott az előtt levő pulpitusra.

— És mit csinál a repülőtér, a légitársaságokkal együtt? Megmondom én, hogy mit, komédiázik! És tettei magát! Ugy tesznek, mintha meghallgatnának minket, és közben ígéretnek, és megint csak ígéretnek, és az ígéreteket eszük ágában sincs teljesíteni. A repülőteri igazgatás, a Szövetségi Légügyi Vezetőséggel és a légitársaságokkal egyetemben csal és hazudik...

A „hazudik” szót már nem lehetett hallani.

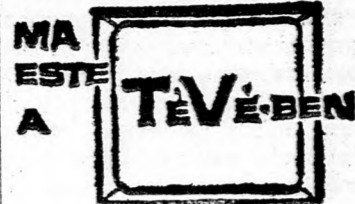
Majdnem, hogy hihetetlenül felerősödött, az épületet szinte megragadó és megrázó, rettenetes erővel dübörgő hang nyelte el az elnök utolsó szavait. A teremben tartózkodók közül sokan védekezésül a fülükre tapasztották a tenyerüket. Mások idegen mozdulattal kapták fel fejüket, vagy dühtől villogó tekintettel indulatos beszélgetésbe kezdtek szomszédjaikkal, de szavaikat csakis egy szájról olvasó érthette volna meg. Az elnöki pulpitus mellett meremegett a vizeskancsó. Ha Zanetta nem kap gyorsan utána, leesik és összetörik.

Amilyen hirtelen keletkezett s erősödött fel, ugyanolyan hirtelen halkult le és ült el a zaj. A Pan American 58-as járata már néhány mérföld távolságban és több ezer láb magasságban emelkedett a sötétben és a viharon keresztül a felsőbb, tisztább szférák felé, hogy utját Németország, pontosabban Frankfurt felé vehesse. Az újabb felszállás fogaadására kész kettő-ötös kifutópályára tulsó végére már odagördült a Continental Airlines 23-as gépe, hogy ugyancsak Meadowood felé elhuzva, végcélja, a Colorado állambeli Denverbe repüljön. A legközelebbi bekötőpályán több járat várta, hogy rákerüljön a sor.

Egész este ez volt a helyzet, már a gyűlés kezdete előtt is. És amióta megkezdődött, csak a fel szállások okozta hangorkánok közt beállt rövid szünetekben lehetett folytatni.

— Azt mondtam, hogy csálnak és hazudnak — folytatta gyorsan Zanetta. — Erre a legjobb bizonyíték, ami itt és most történik. Ha legalább alkalmaznák az előirt zajcsökkentő eljárásokat, de ma este még...

(Folytatjuk)

HÉTFŐ

17.30: MŰSOR LAG BAOMER-RA GYEREKEKNEK

17.50: IZLÉE DOLGA — „Madarak és méhek”

18.15: Az ír uttórói

18.32: Sport

20.00: RÓVID HIREK

20.03: „EZ A TITKOM!” — Fejtörőjáték, levezeti: Tuvia Cáfir

20.30: „NYOLC ÉS FÉL” — Kulturális és művészeti magazin

21.00: MÁBÁT HIRMAGAZIN

21.30: KÜLFÖLDI SZÓRAKOZTATÓ MŰSOR — Jacques Brill legismertebb dalai

22.00: „A KÓANGYAL” — A tévé-dráma egy amerikai kisvárosban felnövő fiatal emberről és szüleiéről szól. A főszerepben: Timothy Bottoms és Geraldine Page (SZINES)

23.20: Egyil mondat a Szentírásból EJJFEL ELŐTT — hírószefoglaló

ISKOLATÉVÉ

8.10: Angol a 6. osztálynak

8.30: Helen Keller élete

9.00: Angol az 5. osztálynak

9.20: Földrajz a 6. osztálynak

10.10: Természettudomány az 5-6. osztálynak

10.30: Óvodásoknak

11.10: Angol a 7. osztálynak

11.30: Földrajz a 7. osztálynak

12.00: Angol a 8. osztálynak

12.25: Állampolgárság

12.45: Természettudomány

13.15: Irodalom

15.00: Leckeismétlés

16.00: Pinocchio

16.25: Martin Luther King élete

17.00: Fejtörőjáték

1981. május 18, hétfő
5741. éjjár 14.

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 11.15: Elemistáknak, 12.05: Zongoraszámok, 13.00: Könnyű és klasszikus, 14.10: Gyerekeknek, 15.30: A tudomány világa, 16.05: Haydn és Schumann művek, 17.35: Oléknak, 20.05: Szabadegyetem, — 20.35: A heti Szidra, 21.00: Zenei fejtörő, 22.00: A jeruzsálemi szimfonikus zenekar felvételeiből, 23.15: Jazz, 0.10: Kórusdalok, 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin, — 12.05: Dolgozóknak, 12.30: Héber dalok, 14.10: Szórakoztató műsor, 16.10: Egészségünk, — 17.10: Erec-jiszráéli emlékek, — 18.07: Közgazdaság, 19.45: Sport, 20.10: Chászid dallamok, 22.05: Érdekes emberekkel, 23.05: Női magazin, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RADIOJA

9.05: Éppen most, 11.05: Mint egykor, 12.05: Nyári ünnepség, 14.05: 2-től 4-ig, 16.05: Délután 4-kor, 17.45: Sport, 18.05: A haderegről, 19.05: Új hangnemek, 21.35: Szabadegyetem, — 22.05: Jazz, 23.05: Interjú, — 0.05: Éjjeli madarak, 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

1981 V. 18. 5.

EURÓPÁBA — KLASSZIKUS KIRÁNDULÁSON!

Nagyszerű kirándulás Európába — Olaszországon, Rómán, Firenzén, Velencén, a szép Svájcban, Zürichben, a tavakon és Bázelen keresztül, Párizsba és a nagyszerű éjjeli világba, Belgiumba és Brüsszelbe, Amsterdam csatornáihoz, Londonba a Big Ben-hez és a bevásárló körútra... étkezések, kiváló szállodák, kényelmes léghűtéses autóbusz — röviden: „Kopel”.

A „Diners Club” tagjainak és a Discount Bank „Diners” kredit kártya tulajdonosainak:

Kamatmentes 4 részletben! Rögzítés nélkül!

„Kopel” kirándulásai — a legjobb ellenérték pénzért! Ön is megvizsgálhatja ezt...

Részletek és feliratkozás utazási ügynökeinknél.

KOPEL TRAVEL

KÖZPONTI IRODA: TEL-AVIV, FRISCHMAN 14, TEL. 246121

A NAGYVILÁGRA UTAZZÉK A NAGYOKKAL — „KOPEL”

**למצות את כל
האפשרויות**

המבצעים המיוחדים שנתחווה לאחריהם סביב משבר הטילים מהיום אתנו להורות ותיבות גם יחד. התבטאויות פנימיות מרות לכך כי קיימת אומנם אהודידיעים בנוגע לצורך הרחבת הטילים הסוריים משטחה של לבנון — דרו או קונסונס לאומי בנוגע לאופן הטופול מצד משטלה יש"ר אל במשבר. ברור כי עמדת המשטלה כרגע לא יכולה להיות אלא לפנות אל כל החלוקים המדיניים האפשריים לפתרון המשבר ולהימנע מכל צעד נחרץ אפילו מוכח בעליל כי דמסק הוא האחריות להחלרות הנוספת במצב.

המסמלה חייבת לתת איבה לפעילות מדינית כל עוד אשתי הדבר כדי להיבית כלפי חוץ וכלפי פנים גם יחד כי היא עושה הכל כדי למנוע התלקחות. עניין לא אבהה התקווה לפתרון מדיני אך במקרה יסתבר כי בכל זאת אין מנוס מפניה צבאית הרי ישראל צריכה להיות נקיה מכל חשד שהחטיבה הדרומית כלשהי למציאת הסדר מתקבל על הדעת בדרך של שום.

**KIHASZNALNI MINDEN
LEHETŐSÉGET**

A rakéta-válság körül kiéleződött helyzet óvatosságra és éberségre egyaránt kötelez. Belső megnyilvánulások arra utalnak, hogy noha az ország közvéleménye egyetért abban, hogy a szíriai rakétákat el kell távolítani Libanon területéről — azonban nincs nemzeti konszenzus abban a tekintetben, hogy a kormány hogyan kezeli ezt az ügyet.

Világos tehát, hogy a kormány álláspontja pillanatnyilag nem is lehet más, mint kimeríteni az összes lehetőségeket politikai megoldás elérésére és tartózkodni minden elhamarkodott lépéstől, még akkor is, ha minden kétséget kizárólag behizonyosodott, hogy Szíria felelős a helyzet további elmérgesedéséért.

A kormánynak további türelmi időt kell adni további politikai tevékenység folytatására, mindaddig, amíg ez egyáltalán lehetséges, hogy behizonyítsa belső népet és külföldnek egyaránt, hogy minden tőle telhetőt elkövet feyveres konfliktus kibombanásának elhárítására.

Még nem vesztett el a remény békés megoldásra, ha azonban mégis elkerülhetetlenné válna a katonai összecsapás, Izraelnek minden kétséget kizáróan biznvanítania kell, hogy semmilyen alkalmat sem szalasztott el elfogadható politikai megoldás elérésére.

● Az éjláti tengeralattli kiltátó beszáradásával fenyegetőzik a vállalat igazgatósága, amennyiben az éjláti városkázása nem mond le a belépőjegyekre kivetett 20 százalékos vízalami adóról. A tengeralatti kiltátó igazgatósága bejelentette, hogy egymillió dollár beruházással ki akarják bővíteni az építményt, amely a munkálatok befejeztével „a világ legszebb tengeralatti kiltátója” lesz. Az éjláti városi tanács elhatározta, hogy csak a vállalkozás üzleti mérleának megtekintése után hajlandó a vízalami adó csökkentéséről tárgyalni.

**UJ KELET
FÜGGETLEN NAPILAP
67770 Tel-Aviv, Hárákevet 52
Tel. 330011**

**Főszerkesztő:
S. HIMMELFARB**

A szerkesztőség nem felel a hirdetések tartalmáért. — Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

AZ ÁPRILISI INDEXEMELKEDÉS NYOMÁN

Az átlagos izráeli család havi kiadása 7.032 sekel

Életbe léptek újabb árleszállítások — A bankok a kamat 3 százalékos emelésével foglalkoznak — Az index emelkedése arányában drágulnak a lakások

Az áprilisi drágasági index 10,7 százalékos emelkedése nyomán egy átlagos izráeli családi havi kiadása 7032 sekelre, vagyis 70.320 fontra emelkedett. A drágasági index ilyen példátlan méretű emelkedése, amely az állam alapítása óta nagyság tekintetében a negyedik volt, kiábrándulást és kellemetlen meglepetést okozott a pénzügyminisztériumban, ahol az index mérsékelt emelkedésére számítottak a bizonyos élelmiszerekre nyújtott szubvenció emelése nyomán.

Mint jelentették, a ruházati cikkek, a cipő, a lakbér, a lakás-karbantartás és a városi adó közl, hogy a hazai hűsítőitalok ára 17 százalékkal, az importált hűsítő italok ára 22 százalékkal, a sör ára pedig 20 százalékkal lesz olcsóbb.

A nagy kereskedelmi bankok fontolóra vették, hogy az áprilisi drágasági index példátlan emelkedése miatt már a közeli hetekben mintegy 3 százalékkal emeljék a kamatukat.

A nagybankok egyrészt az igazgatósága már tegnap megkezdte az idevonatkozó tárgyalásokat, arra hivatkozva, hogy az infláció ilyen méretű fokozódása indokoltá teszi a bankkamat 3 százalékos emelését, és ebben a határozatban — amennyiben jóváhagyják — részleges kárpótlást látnak a drágulásokért. Itt említjük meg, hogy

Jorám Áridor pénzügyminiszter nyomására a bankok április 1-én csökkentették a kama-

tot és ezzel azt a látszatot kel-

tették, hogy a szolgáltatások árában is esés mutatkozott. A kereskedelmi bankok igazgatóságait szintén meglepte a drágasági index példátlan emelkedése, mert a közgazdászok előre jelzése szerint, az index 8-9 százalékos emelkedésre számítottak csupán.

Mindenesetre, a kamat emelést nem lehet június elseje előtt végrehajtani, mert a bankok kötelesek ügyfeleikkel legalább két héttel korábban közölni a kamatláb drágulását.

Az építkezési index áprilisi, 13,7 százalékos emelkedése nyomán, a nagy magán- és középépítkezési vállalatok igazgatóságai a lakások drágításával foglalkoznak. Minden vállalat külön-külön foglalkozik a lakások új kalkulációjával, és az eddigi nyilatkozatok szerint, az index emelkedését teljes egészében a lakásvásárlókra hárítják.

Vannak azonban olyan cégek, amelyek szelektív áremelést hajtanak végre, tekintettel arra, hogy a potenciális lakásvásárlók egy része képtelen eleget tenni az új feltételeknek. Így tehát a lakások drágulása a jelek szerint csak Jeruzsálemben és az ország központi részében fekvő városokban lesz teljes.

EGYPTOMI HIRMGYARAZÓ SZERINT

«Begin és Ászád egyaránt érdekelve van a háboruban»

Az izráeli miniszterelnök győzni akar a választásokon, a másik pedig el akarja terelni a belső közvélemény figyelmét — Harcolnak-e egyiptomi koptok Chádád őrnagy csapatati sorában?

A kairói „Achébar il-Jaum” hetilap tegnapi számában egyszerre bírálta Izráelt és Szíriát. A cikket Ibrahim Szááád főszerkesztő írta, aki általában azoknak a hivatalos egyiptomi köröknek a véleményét fejtí ki, amelyek elvetnek minden olyan egyiptomi kötelezettséget, hogy esetleges Izráel elleni háboru esetén, Egyiptom Szíria oldalán harcoljon.

Szááád részletesen felsorolja a libanoni, illetve az izráeli-szíriai válság fejleményeinek szakaszait, valamint az ezzel kapcsolatos amerikai és szovjet taktikázást. „Őszintén sajnálom — írja Szááád —, hogy Ászád szír elnök máig sem értette meg, mi szerint Begin rendkívül érdekelve van az izráeli közvélemény fokozódó támogatásának megszerzésében, mégpedig azzal, hogy váratlan és súlyos csapást mér a szírekre. Begin azonban hajlandó kockáztatni is a merev kiállása révén szerzett népszerűségét azzal, hogy nem csap le a szírekre. Ugyanakkor Ászád képtelen volna helytállni az országában fokozódó belső erjedéssel szemben anélkül, hogy katonai kalandba bocsátkozzék Izráel ellen.”

„Így tehát most az a helyzet alakult ki, hogy mind a ketten — úgy Begin, mint Ászád — kénytelenek katonai lépést tervezni. Az egyiknek a választásokkal kapcsolatban, a közvélemény megszerzése miatt van erre szüksége, a másiknak pedig azért, hogy az arab közvélemény figyelmét elterelje a szíriai nehézségeiről.”

„Az arab népek azonban nem hajlandók a vértüket ontani és emberéletet áldozni, továbbá falvaikat és városaikat leromboltatni csak azért, hogy lehetővé tegyék, egyrészt az izráeli miniszterelnök választási győze-

ható és az izráeliek nagyképi keresztény-védelmének behódoló személynek” nevez.

A cikkíró véleménye szerint Egyiptomban akadnak olyan koptok, akik titokban remélik, hogy a dél-libanoni keresztény övezet megfelelő alapul szolgál majd a Libanonban, Szíriában és Egyiptomban élő keresztény kisebbség önálló országának.

Mint jelentették, szír hírforrás szerint, egyiptomi tisztek tanácsadóként szolgálnak a libanoni falangista erők sorában. Manszur cikkének célja bizonyára az, hogy megcáfoljon minden kapcsolatot a hivatalos egyiptomi körök és az olyan egyiptomi polgárok között, akik esetleg aktív részt vesznek a Libanonban folyó harcokban.

**ALDOZATOK
ALDOZATAI**

KABUL. — Babrak Karmal, af ganisztáni államelnök személyi titkára Rehat Kan, valamint Kan dahar tartomány új kormányzója, Jctinyi belehalt a felkelők elleni offenzíva egyik csatájában szerzett seibe. A két magasrangú állami hivatalnok egy kabuli kórházban végezte életét. A hónap elején véletlenül a felkelők által megátadott kormányegység főhadiszállásán tartózkodtak. Is lamadból származó hírek szerint számos más vezető politikus is életét veszítette az utóbbi hónapokban az ország déli részében, Kandaharban lefolyt csaták során.

A NAGYVILÁGBÓL

MAKAGS TÁBOROK

Alain de Boissieu tábornok, de Gaulle veje, úgy látzik örökölte apósa szélsőséges magatartását. Boissieu tábornok, a francia Becsületrend elnöke, és az ő feladata átnyujtani az új államelnöknek a rend egyik magas fokozatát. Boissieu tábornok azonban kijelentette, hogy inkább lemond a nagy tisztséget jelentő elnökségről, mintsem hogy átnyujtsa a szocialista Mitterrandnak a kitüntetést. A helyzet rendkívül kínossá válhat, ha csak a keményfejű tábornoknak az utolsó pillanatban nem jut eszébe, hogy nagynevű apósa is a kritikus pillanatokban hajlandó volt engedelményeket tenni a demokráciának.

EMLEKEZTETŐ

ATHÉN. — Alexander Haig, amerikai külügyminiszter beszédet tartott görög és külföldi újságírók előtt, amelyben hangsúlyozta, hogy Amerika új történelmi szakaszba lép. „Ugy vélem, a kísérletezések korszakát lezártuk, ma jobban tudjuk, mint bármikor, hogy mit akarunk. Demokratikus intézményeink tökéletesen működnek és minden amerikai egyetért azzal, hogy bármely áldozat árán meg kell védeznünk a szabadságról vallott eszményeinket. Sokan bírálják Amerikát és Nyugat-Európa kapcsolatát, kihangsúlyozzák állítólagos nézeteltéréseinket. A valóság azonban az, hogy Nyugat-Európa tisztában van a szabad világ fennmaradásának a következményeivel. tudja, hogy csak az Egyesült Államokkal karöltve egyensúlyozhatja ki a szovjet nagyhatalom katonai erejét. Egvitt megfellekeshetjük a szovjet terjeszkedést. Ezért naponta emlékeztünk és emlékeztetünk kell arra, hogy mi'ven céllal létesült a NATO, amely egyetlen védőbástyája a szabad világnak.”

Carpenter, a „The Villaga Vice” riporternője állítólag olyan interjú közölt, amelyre sohasem került sor. A jónévi újságírói cikksorozatot készített egy volt kongresszustag, Allard Lowenstein haláláról. Magánnyomozása során arra a következtetésre jutott, hogy a képviselő és gyilkosa, Dennis Sveeney között homo szexuális kapcsolatok voltak. A cikkekből arra lehet következtetni, hogy az újságíró interjú készített a gyilkossal a börtönben. Az utóbbi azonban élesen tiltakozott, bármiféle beszélgetés ellen, s a börtönigazgatóság is igazolta, hogy Teresa Carnanter nem találkozhatt a börtönben a gyilkossal. A becsületbíróság még nyomozást folytat ebben a kérdésben.

TROCKISTÁK?

MOSZKVA. — A szovjeteket nem nyugtatja meg a lengyelországi viszonylagos csend. A Lite returnaja Gazeta című folyóirat riportorozatát közöl Felix Kuznyecov tollából. A szerző a szovjet írók moszkvai szervezetének a titkára, és a rendszert bíráló írók elleni kampányával vált ismertté. Lengyelországban készített riportjában ellenforradalmároknak nevezi a Szolidaritás szakszervezet tagjait, akik szerinte fel akarják számolni a szocialista rendszert ebben az országban. „A szocializmust nehéz egyenesen támadni — írja Kuznyecov — ezért a Szolidaritás aktivistái egy új szocializmusról beszélnek, amely természetesen kizárja a kommunizmust, a párt vezető szerepét, a lenini elveket.” Kuznyecov szerint a szabad szakszervezetek vezetői elsősorban trockisták és mihelyt kezükbe kaparintják a hatalmat, megszabadulnak Lech Va lesától, aki az egyház befolyása alatt áll és centrista magatartást tanúsít. Kuznyecov szerint a Szolidaritás szakszervezet egyetlen célja a gazdaság lezüllesztése és a felelősség áthárítása a lengyel kommunista pártra, vagyis a szocializmus teljes kompromittálása.

LÓDÍTÓ NŐK

WASHINGTON. — Az újságíróknak járó legmagasabb amerikai díj, a Pulitzer, rossz csillagzat alatt áll. Még nem üttek el a Washington Post munkatársnője, Janet Cooke hamisításával kapcsolatban felkavart hullámok, máris újabb „üjgy” foglalkoztatja az újságírószövetség beszülett-bírát. Mint emlékeztetes, Cooke azt szony azért volt kénytelen visszaadni a díjat, mert költött riportalanyokról irt sorozatot. Teresa

● A jugoszláviai Dubrovnik melletti Roviny városkában rendezett nemzetközi szobrászkidállítás első díját Jiqád Tumarkin, az ismert izráeli művész nyerte. A „Forma Viva” nemzetközi kiállításon 14 országból származó 43 művész vett részt. Az alapszabályok szerint a városka megvádsajrolja a díjazott szobrot.

E HÉTEN A LOTTÓN

השבוע בלוטו
A 20/81 SORSOLASON
AZ ÖSSZES DIJAK MINIMUMA
1.800.000 SEKEL

Ma van az úrlapok benyújtásának utolsó határideje.

**NYUGATNEMET
REKLÁMHADJÁRAT**

BONN. — A nyugatnémet közgazdászok a termelés és a reklám költségei növekedésének az össze függéseit tanulmányozzák. Adatokból kiderül: 1980-ban nyugatnémet vállalatok tizenkét milliárd márkát költöttek reklámra. 1977-től minden esztendőben egymillióárd márkával növekedtek a reklámköltségek. Jellemző, hogy a termelés távolról sem növekedett ilyen arányban, ami azt bizonyítja, hogy egyre erősebben terjed a harc folyik a piacok megkaparintásáért. A fantasztikus összeget, a tizenkét milliárd márkát természetesen szintén a vásárló fizeti, mert hozzácsapják a termék árához. A statisztikából kiderül, hogy a legtöbbet a napilapok nyernek a reklámhadjáratból, évi 5,5 milliárd márkát. A televízió a közhiedelem ellenére csak a negyedik helyen áll ezen a téren, va lamivel több mint egymillióárd márká bevétellel.